

14. kapitola
Poznámky
pre vedúceho

Prehľad

Cieľom tejto kapitoly je pomôcť kandidátom na birmovanie pripraviť sa na prijatie sviatosti birmovania a nevnímať túto sviatosť ako „koniec“ duchovnej formácie, ale ako mocné vyliatie Ducha Svätého. Naším cieľom je, aby dostali vo „väčšej miere účasť na poslaní Ježiša Krista a na plnosti Ducha Svätého, ktorým je Kristus naplnený, aby celý ich život vydávali „Kristovu lúbeznú vôňu“ (KKC 1294).

Vysvetľujeme obrad birmovania a kandidátom na birmovanie pripomínáme, aby sa na sviatosť dôkladne pripravili. Slovom Katechizmu: „Príprava na birmovanie má viesť kresťana k intímnejšiemu zjednoteniu s Kristom, k živšej dôvernosti s Duchom Svätým, s jeho činnosťou a s jeho darmi a vnuknutiami, aby mohol lepšie vziať na seba apoštolské povinnosti kresťanského života. Preto sa má birmovná katechéza usilovať o prebudenie vedomia príslušnosti ku Kristovej Cirkvi, a to tak k všeobecnej Cirkvi, ako aj k farskému spoločenstvu“ (KKC 1309).

Ciele tejto kapitoly

1. **Čo je presne sviatosť birmovania a čo nám Boh prostredníctvom tejto sviatosti udeľuje?** Sviatosť birmovania zdokonaľuje krstnú milosť a posilňuje nás, aby sme boli Pánovými nasledovníkmi a spolupracovníkmi pre Božie kráľovstvo (pozri KKC 1316).
2. **V celom Svätom písme čítame, že pomazanie Duchom Svätým „uvolňuje“ človeka do služby, pre ktorú ho Boh povolal.** Birmovanie nemá byť „ukončením“, ale novým začiatkom našej katolíckej cesty. Čím viac používame dary Ducha Svätého, tým sme v nich pevnejší (pozri 2 Tim 1,6-7).
3. **Birmovanie nie je „voliteľné“.** Je potrebné na dovŕšenie krstnej milosti (pozri KKC 1285).
4. **Birmovanie naznačuje, že človek dosiahol úroveň duchovnej zrelosti,** ktorá má málo spoločného s telesným „vekom“ (pozri KKC 1308). Je potrebné, aby sme prípravu brali vážne.

14. kapitola

„Prečo som vyvolený?“

(Označený pečatou a vyslaný
skrže sviatosť birmovania)

Úvodná modlitba

„Všemohúci Bože, Otec nášho Pána Ježiša Krista,
ty si znovuzrodil z vody a z Ducha Svätého
týchto našich bratov a sestry
a oslobodil si ich od hriechu.
Otče, zošli na nich Ducha Svätého
Obhajcu, udeľ im ducha múdrosti a rozumu,
ducha rady a sily, ducha poznania a nábožnosti
a naplň ich duchom bázne voči tebe.
Skrže Krista, nášho Pána. Amen.“¹

Úvodná modlitba

*Pomaly prečítajte uvedenú modlitbu a
ponechajte kandidátom na birmovanie
čas na precítenie každej vety.*

Dnes budeme hovoriť o sviatosti birmovania. Na začiatku stretnutia sa spoločne pomodlíme jednu z modlitieb, ktoré sa bude modliť biskup pri birmovaní. Pri počúvaní slov tejto modlitby si vyberte jednu vetu, alebo krátku časť, ktorá vás „zasiahne“ a krátko sa nad ňou zamyslite.

Pri birmovaní biskup prednesie túto modlitbu...

¹ KKC 1299

Krok č. 1

Privítanie/Opakovacia hra (5 minút)

Na začiatku privítajte skupinu a oboznámte ju s tým, že začnete s opakovaním toho, čo sa dozvedeli na predchádzajúcom stretnutí. V ponuke videí kliknite na 14. kapitolu; v ďalšej ponuke nájdite a kliknite na „Opakovaciu hru“.

Požiadajte kandidátov na birmovanie, aby odpovedali na otázky, ktoré vychádzajú z predchádzajúcej kapitoly. Viac informácií o tom, ako túto hru prispôsobiť potrebám vašej skupiny, nájdete v časti „Opakovacia hra“ v úvode tohto Sprievodcu pre vedúceho (strana xvi).

Krok č. 2

Zhodnotenie výzvy týždňa (5 minút)

Opýtajte sa, či by sa chcel niekto podeliť s tým, čo zažil pri plnení výzvy z predchádzajúceho stretnutia. Kandidátov na birmovanie sa snažte povzbudiť základnými otázkami, ktoré sa týkajú výziev z predchádzajúceho stretnutia (napr. „Vybral si niekto prvú výzvu?“).

Krok č. 3

Úvodná modlitba (3 minúty)

Spoločne sa pomodlite „Úvodnú modlitbu“, ktorá je v Knihe pre kandidáta na birmovanie. Poznámky pre vedúceho sú uvedené vyššie. Text napísaný červeným písmom uvádza pokyny a usmernenia pre vedúceho; text napísaný bielym písmom je určený na to, aby sa prečítal v skupine nahlas.

Ponorenie sa: Povstaň!

Pamätám si, že ako stredoškólak som bol na duchovnej obnove, kde bol jeden „problémový chalan“ z Bronxu (vyrastal som tridsať minút odtiaľ), ktorého na túto obnovu prinútili ísť. Celý týždeň sa ulieval a robil samé problémy. Ešte aj eucharistická adorácia v sobotu večer bola pre neho nesmiernou zábavou.

Ako kľačal, oprel si hlavu o podlahu, a po celý čas sa takto rozprával s chalanom kľačiacim vedľa neho. Zo všetkých mladých, ktorí tam boli, sa zdalo, že sa ho duchovná obnova najmenej dotýka. Keď však prešiel okolo neho kňaz s monštranciou, náhle sa rozplakal a v tej chvíli sa rozhodol zmeniť svoj život.

Neskoro v ten večer si zodpovedný vedúci všimol, že jeho posteľ v izbe je prázdna. Po prehľadani celej budovy ho našiel na poslednom mieste, kde by ho niekto hľadal – s rozpätými rukami ležal leží pred bohostánkom hlboko pohrúžený do modlitby.

Zo všetkých telesných zázrakov, o ktorých čítame v Božom slove a v dejinách Cirkvi, je najväčším zázrakom premena ľudského srdca! Ježiš reagoval rovnako, keď sa ho opýtali: „Čo je ľahšie – povedať ochrnutému: ‚Odpúšťajú sa ti hriechy,‘ alebo povedať: ‚Vstaň, vezmi si lôžko a choď!?’“ (Mk 2,9).

Ako je ľudsky nemožné, aby človek sám seba vzkriesil z mŕtvych alebo aby sa sám uzdravil z choroby, je takmer úplne nemožné, aby si sám človek odpúšťal vlastné hriechy alebo si sám udelil nový duchovný život. Toto je zázrak, ktorý v nás koná Boh skrze sviatosť. Je to zázrak, ktorým chce Boh aj naďalej pôsobiť v tvojom živote skrze sviatosť birmovania. Boh ťa nepožýva k bežnému životu, ale k životu v „hojnosti“.² Je pripravený ti takýto život dať.

² Jn 10,10 NIV (preklad z angl.)

*„Dýchaj vo mne, Duchu Svätý,
aby moje myšlienky boli sväté.*

*Konaj vo mne, Duchu Svätý,
aby moje skutky boli sväté.*

*Prítahuj moje srdce, Duchu Svätý,
aby som miloval, čo je sväté.*

*Posilňuj ma, Duchu Svätý,
aby som bdel nad tým, čo je sväté.*

*Chráň ma, Duchu Svätý,
aby som nikdy nezradil to, čo je sväté.
Amen.“*

—sv. Augustín

**Krok
č. 4**

Ponorenie sa (5 minút)

Nahlas prečítajte uvedený príbeh, alebo požiadajte, aby príbeh prečítal jeden z kandidátov na birmovanie, prípadne požiadajte skupinku, aby si príbeh prečítala potichu pred pozeraním videí. Tento podnetný príbeh nadväzuje na tému stretnutia a slúži ako príprava na sledovanie videí.

Prvá časť: Moc Ducha Svätého

- Apoštolí prijali Ducha Svätého _____
 A) pri vzkriesení C) pri nanebovstúpení
 B) na Turíce D) pri premenení na Hore Tábor
- Ktorý svätý obetoval vlastný život, aby zastavil gladiátorské hry?
 A) Peter B) Pavol C) Maximus D) Telemachos

Druhá časť: Svet ťa potrebuje

- Krst, Eucharistia a birmovanie sú tri _____ **iniciačné** sviatosti.
- Birmovanie je sviatosťou kresťanskej _____
 A) maturity B) synody C) zrelosti D) konverzie
- Posledné slová štrnásťročného blahoslaveného Josého Sáncheza del Rio pred umučením boli: „Viva Cristo Rey“, čo znamená: „Nech žije _____ **Kristus, Kráľ**“

Tretia časť: Čo sa deje počas birmovania?

- Kto je riadnym vysluhovateľom sviatosti birmovania?
 _____ **biskup** _____
- Pri birmovaní sa biskup modlí a maže kandidátov _____ **svätou krizmou*** _____
- Pri birmovaní sa biskup modlí slovami: „Prijmi _____ daru Ducha Svätého.“
 A) hodnosť B) milosť C) požehnanie D) znak

***Ten istý olej, ktorý sa používa pri krste.**

Rozhovor v malých skupinkách

Prvá časť: Moc Ducha Svätého

- Birmovanie nám „dáva osobitnú silu Ducha Svätého, aby sme ako praví Kristovi svedkovia slovom i skutkom šírili a bránili vieru“ (KKC 1303) a tradične sa spája s tým, že sa stávame Kristovými vojakmi.¹ Čo podľa vás znamená byť Kristovým vojakom?²
- Kde podľa vás prebieha vo svete duchovný boj? Aká je v ňom vaša úloha?

Druhá časť: Svet ťa potrebuje

- Čo vo vašom živote spôsobuje sviatosť birmovania?³
- Sviatosť birmovania je „sviatosťou kresťanskej zrelosti“.⁴ Čo to znamená byť duchovne zreлым?

Tretia časť: Čo sa deje počas birmovania?

- Aké symboly sa používajú pri vysluhovaní sviatosti birmovania a čo znamenajú?⁵
- Prečo chcete byť pobirmovaní? Prečo si myslíte, že ste pripravení?

Krok č. 5

Pozri si!/Rozhovor v malej skupinke

(50 minút)

Prehrajte prvú časť videa zo 14. kapitoly. Po skončení prvej časti požiadajte kandidátov na birmovanie, aby vyplnili odpovede na otázky v časti „Pozri si!“ (2 až 3 minúty). Prejdite si ich spoločne a uistite sa, že kandidáti na birmovanie programu majú zaznačené správne odpovede, aby sa mohli prostredníctvom nich pripraviť na „Opakovaciu hru“, ktorou sa začne nasledujúce stretnutie.

Potom vedte rozhovor v malých skupinkách k prvej časti videa. Môžete začať všeobecnými otázkami, ako napr. „Ktorá časť videa vás najviac oslovila?“ Otázky pre rozhovor ku každej časti videa sú uvedené v hornom modrom rámečku.

Rovnakým spôsobom postupujte aj pri druhej a tretej časti videa. (Po každom videu si vyhradte približne 10 minút na rozhovor.)

Poznámky pre vedúceho pre rozhovor v malej skupinke

- Tento výraz sa používa v Katechizme pápeža Pia X. a odkazuje na 2 Tim 2,3.
- Pomôcka: Dáva duchovnú silu a nádej.
- Pozri „Ciele“.
- KKC 1308.
- Svätá krizma na očistenie a posilnenie; vkladanie rúk, ktoré udeľuje nový „status“ a pripravuje na boj; modlitba biskupa, znak požehnanja a dar Ducha Svätého (pozri KKC 1294-1299).

Otázka:

Uvažovali ste niekedy nad tým, že Boh od vás žiada, aby ste urobili niečo, čo si vyžaduje odvahu vyjsť z vašej „komfortnej zóny“? Zaváhali ste niekedy urobiť to, čo ste považovali za „správne“, pretože ľudia okolo vás by to nemuseli pochopiť? Povedzte nám o tom.

K JADRU VECI

Pred jedenástimi rokmi sme s manželkou stáli vedľa krstiteľnice a spolu s kňazom položili ruky na Ryanovo plece. Po troch „poliatkach“ vodou sa z neho stalo Božie dieťa.

Jeho cesta k Bohu nebola vôbec jednoduchá. Ryan, rovnako ako sv. Augustín, bol filozof. Bol tiež agnostikom – bol presvedčený, že nie je možné dokázať existenciu Boha. Aj napriek svojej neistote a skepticizmu prijal naše pozvanie a začal s nami chodiť na svätú omšu. S trpezlivosťou sme odpovedali na jeho otázky (ktoré z neho prúdili ako rieka) uvedomujúc si po celý čas, že náš drahý priateľ sa možno nikdy nestane našim bratom v Kristovi.

Na Zelený štvrtok Ryan počul počas svätej omše Nicejsko-carhradské vyznanie viery. V tej krátkej chvíli dovolil, aby do jeho vnútra vstúpila Božia milosť. „Verím tomu?“ pýtal sa sám seba. „A ak nie, v čo verím?“

Ako vyznanie viery pokračovalo, steny jeho odporu postupne opadávali.

„Áno! Verím v Boha Otca všemohúceho...“

„Áno! Verím v vzkriesenie tela!...“

„Áno! Verím v odpustenie hriechov! Áno! Verím!“

Zanedlho ho kňaz polial svätenou vodou na znak jeho krstu. O päť rokov neskôr sa Ryan zamiloval do nádhornej budhistky z Taiwanu, ktorá tiež prestúpila na katolícku vieru. Nedávno sme sa s manželkou stali „starými krstnými rodičmi“ Ryanovej a Elizabethinej dcéry Ambrózie a stali sa tak svedkami „dominového efektu“ viery. Naša ochota spriatelíť sa a viesť dlhé rozhovory o Ježišovi s agnostickým filozofom skončila tým, že ovplyvnila ďalšie generácie ľudí!

**Krok
č. 6****K jadrú vecí** (10 minút)

Po rozhovore v malých skupinkách prečítajte tento príbeh nahlas; požiadajte, aby príbeh prečítal jeden z kandidátov na birmovanie alebo požiadajte skupinu, aby si ho prečítala potichu. Po prečítaní príbehu (jeho autorom je človek, ktorý sa v tomto stretnutí prihovril mladým ľuďom vo videách) prečítajte otázku (otázky) na zamyslenie uvedenú (uvedené) v hornom červenom rámečku s názvom „K jadrú vecí“. Ak vám to čas dovolí, položte doplňujúce otázky a rozviňte rozhovor.

Milost a dary, ktoré Boh dáva každému jednému z nás v krste a birmovaní, nemajú slúžiť len nám. Dostali sme ich, aby sme nimi pomáhali iným. Niektorí ľudia sú pozvaní k tomu, aby pomáhali mimoriadnym spôsobom – avšak všetci sme pozvaní slúžiť, hoci častokrát spôsobom, ktorý sa nám v danej chvíli nemusí zdať dôležitý.

Prvotní kresťania nemali žiadne premakané webové stránky, skvelé aplikácie či nádherné kostoly. Zo všetkých svojich síl sa snažili nasledovať Ježiša, milovať chudobných, hovoriť o svojej viere svetu, ktorý Ježiša nepoznal. Každý deň žili vďaka milosti Ducha Svätého. Nikdy by im nenapadlo, že vytvorením malých

spoločenstiev uvedú do pohybu celú reťaz udalostí, ktoré spôsobia, že o dvetisíc rokov neskôr budú na svete viac ako dve miliardy kresťanov, ktorí vybudujú civilizáciu lásky založenú na ľudskej dôstojnosti.

Problémy vo svete nás môžu ľahko znepokojiť a nahnať strach. Ako kresťania sa potrebujeme zapojiť do „kultúrnej vojny“ na každej úrovni – počnúc našimi najbližšími. Pozvi na večeru svojich priateľov, ktorí nepoznajú Ježiša; počúvaj ich, maj ich rád a privádzaj ich k tomu, ktorého sa snažíš zo všetkých síl nasledovať. Nikdy nevieš, akú zmenu môžeš do sveta priniesť svojimi malými skutkami lásky.

s Chrisom Stefanickom

Nájdí to!

Slovo, ktoré znamená „svedok“, no často ho používame, keď hovoríme o ľuďoch, ktorí si radšej dobrovoľne volia smrť, akoby sa zriekli svojej viery.

mučeník

„...všetci sme pozvaní slúžiť, hoci častokrát spôsobom, ktorý sa nám v danej chvíli nemusí zdať dôležitý.“

Hrdina týždňa

4 Sk 7

Dátum narodenia:
približne 5 r. pred Kristom

Dátum smrti:
okolo r. 67 po Kristovi

Deň spomienky:
25. január

Patrón:

- misionárov
- teológov

Sv. Pavol, apoštol

Biskup po vyslúžení sviatosti birmovania kandidátov jemne „potľapká“ po líci.

Ide o symbolické gesto, ktoré má človeku prijímajúcemu túto sviatosť pripomenúť ťažkosti, ktorým bude čeliť žijúc autentický kresťanský život. Boh nám dáva svoju milosť, pretože od nás očakáva, že budeme žiariť ako svetlá v temnom svete. Nepozýva nás konať jeho dielo, pretože by sme boli na to dostatočne vybavení. Je to on, ktorý nám dáva potrebnú milosť, pretože sme povolaní. Sv. Pavol tvrdí, že bol najväčší¹ zo všetkých hriešnikov, a predsa si ho Boh použil, aby napísal väčšinu Nového zákona!

Apoštol Pavol (pôvodne Šavol) pred svojím obrátením prísne dodržiaval židovský zákon. Vedený nesprávnym zápalom sa usiloval zastaviť tých, ktorí uverili, že Ježiš je Mesiáš. Išiel až tak ďaleko, že kresťanov prenasledoval, aby ich dal uväzniť a následne popraviť. Šavol bol dokonca svedkom ukameňovania svätého Štefana.² Keď bol na ceste do Damasku, zalialo ho svetlo z neba. Oslepený padol na zem a počul Kristov hlas, ktorý mu hovoril: „Šavol, Šavol, prečo ma prenasleduješ?“ (Sk 9,4).

Úplne to zmenilo jeho život. A aj jeho meno. Zo „Šavla z Tarzu“ sa stal apoštol Pavol, jeden z najdôležitejších postáv prvotnej Cirkvi. Jeho listy poskytujú obraz o tom, ako Cirkev rástla. Tiež nám hovoria o Pavlovej činnosti a pôsobení. Stal sa misionárom pohanov, chodil po celom Stredomorí a Malej Ázii a navštevoval spoločenstvá veriacich. Nielenže zakladal Cirkvi, bol tiež ich duchovným otcom, ktorý sa o rastúce stádo staral.

Obrátenie sv. Pavla bolo absolútnou premenou. Jeho vášeň a vernosť pramenili z priameho stretnutia s Kristom. Služba svätého Pavla však nebola bez protivenstiev. Kázal v židovských synagógach, ohlasoval radostnú zvesť o tom, že Ježiš je Mesiáš. Svojím konaním sa stal terčom prenasledovania, ktoré predtým sám viedol voči kresťanom.

Sv. Pavol bol dvakrát väznený, niekoľkokrát zbitý, prenasledovaný a napokon stáť v Ríme počas prenasledovania kresťanov za vlády cisára Nera. Svojom duchovnému synovi Timotejovi povedal: „Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval“ (2 Tim 4,7). Len málo ľudí ovplyvnilo Cirkev a svet tak, ako svätý Pavol. Hoci mal ďaleko od dokonalosti, otvoril svoje srdce Božej milosti a stal sa svetlom sveta!

Svätý Pavol, oroduj za nás. Pomôž nám v každých okolnostiach života presvedčivo žiť svoju vieru.

**Krok
č. 7**

Hrdina týždňa (5 minút)

Príbeh tohto svätca pomôže vyzdvihnúť a posilniť tému uvedenej kapitoly. Môžete sa rozhodnúť, či príbeh prečítate nahlas, alebo ho prečíta niektorý z kandidátov na birmovanie, prípadne si ho prečíta skupina potichu.

Výzva týždňa

- Nájdí obľúbenú modlitbu svojho birmovného patróna alebo modlitbu k nemu.** Prepíš ju do priestoru pod textom a každý deň sa ju pomodli s úmyslom, aby si sa dobre pripravil na prijatie znaku daru Ducha Svätého.
- Prezri si internetovú stránku farnosti alebo miestny farský časopis, kde nájdeš zoznam služieb, ktoré prebiehajú v tvojej farnosti.** Skontaktuj sa s človekom zodpovedným za danú službu a zisti, čo jeho služba obnáša. Do priestoru pod textom si zapíš, čo sa ti podarilo zistiť a podel sa s tým v skupinke na ďalšom stretnutí.
- Vytvor facebookovú skupinu minimálne s jedným ďalším birmovancom** (z akejkoľvek katolíckej farnosti, s dovoľením rodiča). Uverejní krátke príspevky o tom, čo sa učíte na stretnutiach alebo aj mimo nich, čo ti pomáha zamýšľať sa nad sviatosťou birmovania a pripravovať sa na ňu. Pozvi do skupiny vedúceho stretnutí a mladých zo svojej skupinky, aby pridali svoje komentáre a postrehy.

Záverečná modlitba

„Nech nik tebou nepohŕda preto, že si mladý; ale buď vzorom veriacim v slove, v správaní, v láske, vo viere, v čistote.“

—1 Tim 4,12

Pane Ježišu, vo svojom veľkom milosrdenstve a dobrote nás pozývaš k životu veľkého hrdinstva, čistoty a pokoja.

Skrze sviatosť birmovania nám ponúkaš všetko, čo potrebujeme, aby sme našli v živote tú pravú cestu a mohli ju s odvahou nasledovať.

Ďakujeme ti za dary, ktoré nám ponúkaš. Pomôž nám ich rozbaľiť, používať a precvičovať ako duchovné svaly, a stať sa takými, akých si nás stvoril. Amen.

**Krok
č. 8**

Výzva týždňa (2 minúty)

Požiadajte kandidátov na birmovanie, aby si prečítali uvedené „výzvy“ a vybrali si jednu, ktorú do najbližšieho stretnutia splnia. Požiadajte ich, aby zaškrtili políčko vedľa výzvy, ktorú si vybrali. Povzbudte ich, aby si do priestoru pod textom zapísali, čo počas plnenia tejto výzvy prežili.

**Krok
č. 9**

Pokyny k domácej úlohe a aktuálne informácie (2 minúty)

Pripomeňte kandidátom na birmovanie, aby si prečítali časti „Zhrnutie“ a „Čo to slovo znamená?“ uvedené v časti „Čítanie na doma“, ktorá sa nachádza v Knihe pre kandidáta na birmovanie. Mali by si tiež prečítať otázky v časti „Pozri si!“, čím sa pripravujú na ďalšiu „Opakovaciu hru“.

**Krok
č. 10**

Záverečná modlitba (3 minúty)

V rámci budovania spoločenstva sa opýtajte kandidátov na birmovanie, či majú nejaké úmysly, za ktoré by ste sa mohli spoločne pomodliť. Zapište si ich (alebo kandidátov na birmovanie požiadajte, aby ich povedali nahlas). Potom, ako sa za ne pomodlíte, spoločne prečítajte „Záverečnú modlitbu“ (je uvedená v Knihe pre kandidáta na birmovanie).

Čítanie na doma

Do nasledujúceho „opakovania“ si nezabudni prečítať:

1. Otázky „Pozri si!“ (str. 127)
2. Zhrnutie
3. „Čo to slovo znamená?“
4. Verš na zapamätanie

Nezabudni na „Výzvu týždňa“ (str. 131)

⁵ Sk 8,14-19, 19,1-6; KKC 1285, 1316

Zhrnutie

Každé leto sa tisícky stredoškólkov pripravujú na ďalšie dobrodružstvo svojho života: vysokú školu. Mnohí prvýkrát zakúsia „život dospelých“, pretože budú sami správcami svojho času, sami si budú prať bielizeň či platiť účty.

Niektorí rodičia dávajú po zmaturovaní svojim budúcim vysokoškólkom veci, ktoré sa im v samostatnom živote zídu: laptop, kôš na bielizeň, mikrovlnku a mnohé ďalšie veci, aby im pomohli zariadiť si internátnu izbu. Tieto dary im majú pomôcť úspešne zložiť prechod do dospelosti. Počas tvojho života ti rodičia dajú mnoho darov, aby sa podpísali pod mílniky tvojho života. Hneď ako sa osamostatníš, je na tebe, ako využiješ všetky tieto dary čo najlepšie.

V posledných dvoch kapitolách sme hovorili o Duchu Svätom a o daroch, ktoré nám dáva, aby nám pomáhali rásť vo svätosti a schopnosti slúžiť Cirkvi. V dnešnej kapitole sme sa bližšie pozreli na sviatosť birmovania

ako slávnostný obrad, ktorého úlohou je pripraviť mladých katolíckych chlapcov a dievčatá, aby sa stali aktívnymi členmi Kristovho tela. Duch Svätý, ako každý dobrý rodič, dáva všetko, čo potrebujeme, aby sa nám na tejto ceste darilo – je na tebe, aby si čo najlepšie využil dary, ktoré si dostal.

Duch Svätý k nám prichádza pri birmovaní skutočne silným spôsobom, aby nás posilnil (*birmovanie* znamená „posilnenie“); znásobil a prehĺbil milosť nášho krstu a urobil z nás Kristových bojovníkov. Birmovanie nám ako Kristovým svedkom dáva silu šíriť a brániť vieru slovom i skutkom⁵.

Niektorí ľudia prehliadajú dôležitosť birmovania, no Božie veci sa nemajú brať na ľahkú váhu. Keď prideme do neba, zistíme, akú kľúčovú úlohu zohrala sviatosť birmovania v tom, že nás (i ostatných ľudí) priviedla do večného pokoja a radosti s Bohom.

„Čo to slovo znamená?“

POMAZANIE

Pomazanie malo v biblickej a antickej kultúre mnoho významov. Ľudia a predmety, ktoré boli oddelené na špeciálne alebo náboženské účely, boli *pomazané* olejom. Pri birmovaní sú kresťania pomazaní alebo označení špeciálnym olejom (krizmou), ktorý naznačuje, že boli oddelení, aby pokračovali v Ježišovom diele tým, že budú prinášať svetu spásu. Hoci pomazanie voňavým olejom vyprchá, má sviatostný charakter, ktorý vtlačá do duše trvalý (alebo nezmazateľný) duchovný znak alebo **PEČAŤ**.

„Toto pomazanie objasňuje meno ‚kresťan‘, ktoré znamená ‚pomazaný‘ a je odvodené od mena samého Krista (grécke Christos značí Pomazaný), ktorého Boh pomazal Duchom Svätým... Preto sa táto sviatosť na Východe volá *krizmácia*, t.j. pomazanie krizmou“ (KKC 1289).

BIRMOVANIE

Birmovanie je rovnako ako krst a Eucharistia iniciálnou sviatosťou. „V prvých storočiach birmovanie zvyčajne tvorilo jednotiné slávenie s krstom a podľa vyjadrenia svätého Cypriána tvorilo s ním ‚dvojsviatosť‘. Východ si zachoval obidve sviatosťi spojené, takže birmovanie udeľuje kňaz, ktorý krstí“ (KKC 1290). Latinský zvyk dnes využíva ‚vek usudzovania‘ ako orientačný bod na

udelenie tejto sviatosťi, ktorá je v diecézach vysluhovaná v rozličnom veku a období roka (pozri KKC 1306-1308).

Birmovanie dovŕšuje krstnú milosť, v ktorej birmovanec prijíma vylíatie darov Ducha Svätého. Ako pri krste, aj pri birmovaní, sa vtlačá do duše nezmazateľný znak (alebo *charakter*), ktorý mu umožňuje šíriť a brániť vieru.

Prostredníctvom birmovania dostáva kandidát miesto v Cirkvi, ako i posilnenie, aby ho správne zastával. Na rozdiel od ostatných iniciálnych sviatosťi (sviatosťi uvádzania do kresťanského života, pozn. prekl.) riadnym vysluhovateľom birmovania je biskup, nástupca apoštolov. Ako zástupca Cirkvi vymenováva a posilňuje tých, ktorí sa budú podieľať na apoštolskej práci tým, že budú svedkami a apoštolmi Ježiša Krista. Posila zo sviatosťi birmovania je predovšetkým dielom Ducha Svätého. Táto sviatosť tiež prehlbuje zjednotenie kandidáta s Ježišom Kristom.

Tí, ktorí sa pripravujú prijať sviatosť birmovania, potrebujú brať celú prípravu vážne. Majú sa vzdelávať a modliť sa, aby boli otvorení Duchu Svätému. Kandidáti majú byť povzbudzovaní k tomu, aby pristupovali k sviatosťi pokánia a vyhľadávali duchovnú pomoc svojho birmovného rodiča, ktorý by im mal ponúknuť podporu a usmernenie v čase prípravy (pozri KKC 1309-1311).

Verš na zapamätanie:

„Ale keď zostúpi na vás Svätý Duch, dostanete silu a budete mi svedkami v Jeruzaleme i v celej Judei aj v Samárii a až po samý kraj zeme.“

—Sk 1,8

PEČAŤ

Chovatelia dobytky natrvalo označujú svoj dobytok vypaľovacím železom, čím ich označia za svoje vlastníctvo. Podobným spôsobom sme označení pri birmovaní, čo znamená, že skrze pečať Ducha Svätého úplne patríme Kristovi. Táto pečať nás zaväzuje vždy mu slúžiť. Rovnako ako tetovanie môže nahnať strach nepriateľom z iného gangu, ktorí skrze toto označenie spoznajú, že daný človek má silných ochrancov, podobne chráni kresťanov *pečať* Ducha Svätého v duchovnom boji s Božími nepriateľmi – „so zloduchmi v nebeských sférach“ (Ef 6,12).

Boh Otec „označil svojou pečaťou“ Ježiša Krista a v ňom „označil pečaťou“ aj nás. Táto pečať naznačuje pomazanie Duchom Svätým vo sviatosťach krstu, birmovania a posvätného stavu, ktorá vtlačá do duše „nezmazateľný charakter“ (alebo „znak“) (pozri KKC 689). Keďže je táto pečať trvalá, birmovanie, krst a posvätný stav je možné prijať iba raz v živote a nemožno ju „zrušiť“. Musíme sa usilovať nikdy nezradiť a nepoškvrniť pečať, ktorá nás natrvalo označuje ako Kristových služobníkov.

⁶ KKC 1313, 1314

⁷ KKC 1297–1301

⁸ 2 Kor 1,21-22; KKC 1303

Vedel si, že...?

Keď sa v roku 1917 udial vo Fatime v Portugalsku „Snečný zázrak“, dosvedčilo ho viac ako 70 000 ľudí. Mnohí z nich boli výskumníci, vedci a neveriaci.

Otázky

Čo sa presne deje počas birmovania?

Vysluhovateľom tejto sviatosti je biskup, hoci za mimoriadnych okolností môže udeliť kňazovi splnomocnenie vyslúžiť túto sviatosť.⁶ V latinskom obrade „sa sviatosť birmovania udeľuje pomazaním krizmou na čele, ktoré sa koná vkladáním rúk a slovami: „*Accipe signaculum domini Spiritus Sancti.*“ [Prijmi znak daru Ducha Svätého.] (KKC 1300).⁷

Jedným z dôvodov používania oleja je, že je symbolom sily. V antickej kultúre používali športovci pred zápasom olej, aby si rozhriali svaly. V duchovnom zmysle nás olej pripravuje do duchovného zápasu, ktorý je pred nami. *Krístus* znamená „pomazaný“. Sviatosť birmovania nás v jednote s Ježišom tiež robí pomazanými!

Prečo sme pomazaní? V tejto sviatosti dostávame milosť Ducha Svätého, aby sme mohli s väčšou odvahou žiť a hlásať svoju vieru. Birmovanie tiež posilňuje milosť a dary, ktoré sme prijali pri krste, a umožňuje nám spĺňať záväzky voči ich spravovaniu, a pomáha nám stať sa Božím ľudom, ako nás k tomu sám Pán pozýva.⁸ Milosť sviatosti birmovania je akoby „šitá na mieru“ pre ďalšie obdobie nášho života viery.

